

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ ТА МАСОВИХ КОМУНІКАЦІЙ

**КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ, ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА ПЕРЕКЛАДУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

з навчально-виховної роботи

_____ О.П. Коляда

« _____ » _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Лінгвокраїнознавство Китаю»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма Філологія «Переклад» _____

(назва освітньої програми)

освітнього рівня _____ перший (бакалаврський) _____

(назва освітнього рівня)

галузь знань _____ 03 «Гуманітарні науки» _____

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) _____ 035 Філологія «Китайська мова» _____

(шифр і назва спеціальності(тей))

Інститут філології та масових комунікацій

Обсяг, кредитів: 1

Форма підсумкового контролю: залік, іспит

Київ 2023 рік

Робоча програма «Лінгвокраїнознавство Китаю»

(назва навчальної дисципліни)

для студентів за галуззю знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальністю 035 Філологія «Переклад».

«___» _____ 20__ року - ___ с.

Розробник: Медведенко С.В., асистент кафедри української мови і літератури, іноземної філології та перекладу Інститут філології та масових комунікацій

Викладач: Медведенко С.В., асистент кафедри української мови і літератури, іноземної філології та перекладу Інститут філології та масових комунікацій

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української мови і літератури, іноземної філології та перекладу Інституту філології та масових комунікацій

Протокол від «___» _____ 20__ року № ___

Завідувач кафедри Єнг І.С., кандидат філософських наук.

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«___» _____ 20__ року

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної / наукової) програми (керівником проектної групи)

Філологія «Китайська мова»

(назва освітньої програми)

__ . _____ . 2023 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник проектної групи)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	20___/20___	20___/20___	20___/20___	20___/20___
Дата засідання кафедри / циклової комісії				
№ протоколу				
Підпис завідувача кафедри / голови циклової комісії				

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу <http://vo.ukraine.edu.ua/> за адресою: <https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=16503>

Робочу програму перевірено

_____ 20___ р.

Заступник директора/декана _____

_____ (підпис)

(_____) (прізвище та ініціали)

Зміст

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	
2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	
3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	
4.1. Анотація дисципліни.....	
4.2. Структура навчальної дисципліни.....	
4.2.1. Тематичний план.....	
4.3. Форми організації занять.....	
4.3.1. Теми практичних занять.....	
5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	
5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.....	
5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.....	
5.3. Інклюзивні методи навчання.....	
6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	
6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.....	
6.2. Система оцінювання роботи студентів/аспірантів упродовж семестру.....	
6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS.....	
6.4. Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS.....	
6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS.....	
6.6. Розподіл балів, які отримують студенти.....	
6.7. Орієнтовний перелік питань до екзамену (заліку).....	
7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	
7.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю.....	
7.2. Глосарій (термінологічний словник).....	
7.3. Рекомендована література.....	
7.4. Інформаційні ресурси.....	
8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 1	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва)	Вид дисципліни <u>обов'язкова</u> (обов'язкова чи за вибором студента)	
	Спеціальність <u>035 Філологія</u> <u>«Китайська мова»</u> (шифр і назва)	Цикл підготовки професійний <u>професійний</u> (загальний чи професійний)	
Модулів – 4	Спеціалізація <u>-</u> (назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)	Мова викладання, навчання та оцінювання: <u>англійська</u> (назва)	Семестр	
Загальний обсяг годин – 34		5-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>	Лекціяції	
		год.	год.
		Практичні, семінарські	
		15 год.	15 год.
		Лабораторні	
		0 год.	год.
		Самостійна робота	
		год.	год.
		Індивідуальні завдання: 0 год.	
Вид семестрового контролю:			
залік	іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання –

для заочної форми навчання –

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни - є формування соціокультурної компетенції здобувачів вищої освіти, яка включає сукупність знань про Китай, національно-культурні особливості соціальної і мовленнєвої поведінки носіїв китайської мови і здатність використовувати отриманні знання у процесі спілкування.

Зокрема, активізувати інтелектуальні здібності, знання, мовленнєвий досвід, емоції та настрої, які є у кожного бакалавра, та розвинути його особисті параметри, що передбачає формування індивідуальних траєкторій іншомовної підготовки бакалаврів. Досягнення мети забезпечується за рахунок виконання індивідуальних вправ та індивідуальних завдань, спрямованих на розвиток креативності майбутніх фахівців. У процесі навчання формуються такі риси особистості, як самостійність у розвитку пізнавальних інтересів, логіка і здатність аналітичного мислення, відповідальність під час прийняття рішень, пам'ять, увага, мовна інтуїція, вміння та навички самостійної та колективної роботи тощо. Також метою курсу є підготовка перекладача високої кваліфікації, здатного виконувати усі головні види перекладацької діяльності з текстами різної спрямованості. А також ознайомити з основними теоретичними засадами лінгвокраїнознавства, його предметом та об'єктом, суттю навчання китайської мови українського студентства крізь призму китайської культури, лінгводидактичними особливостями викладання, а також сформувати навички самостійного, творчого підходу до роботи з культурологічними текстами у практичному курсі «Лінгвокраїнознавство країн третьої іноземної мови (китайська)».

Досягнення цієї мети передбачає розв'язання таких завдань:

- з'ясувати теоретичні засади лінгвокраїнознавства;
- подати характеристику понять «мовна» і «концептуальна» картини світу;
- визначити суть теоретичного і практичного лінгвокраїнознавства;
- охарактеризувати мовні одиниці як об'єкт опису ЛК;
- охарактеризувати лінгвокраїнознавчі словники, описати методику їхнього використання у процесі навчання;

- визначити особливості використання лінгвокраїнознавчих текстів, з'ясувати критерії підбору ЛК коментарів;
- охарактеризувати типи вправ для вироблення Лк вмінь і навиків;
- визначити національно-культурну специфіку стійких мовних одиниць;
- вказати на способи подання ЛК матеріалу у підручниках і посібниках з китайської мови як іноземної;

активізувати самостійну роботу студентів, пов'язану зі створенням системи вправ і завдань для практичної роботи з іноземцями.

Завдання навчальної дисципліни - розвиток навичок та вмінь перекладу з китайської мови на українську та з української на китайську текстів різної тематики в усній та письмовій формі. Кваліфікований перекладач-бакалавр, окрім професійних навичок та вмінь та високого рівня практичної мовної компетенції, повинен мати поглиблені знання стосовно системної організації мови та добре організовані фонові знання, що мають відношення до країн мови, що вивчається.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Курс «Лінгвокраїнознавство країн третьої іноземної мови (китайська)». буде надійним підґрунтям для повсякденного спілкування китайською мовою; спілкування у ситуаціях, де потрібен обмін інформацією на знайомі теми; можливість описання мовними засобами свого оточення, найближчого середовища і всього, що пов'язане зі сферою безпосередніх потреб та інтересів.

Унаслідок засвоєння теоретичних основ курсу студенти мають:

знати:

- 1) роль і місце лінгвокраїнознавчого підходу у системі навчання мови як іноземної;
- 2) зміст методичної компетенції майбутніх викладачів щодо викладання лінгвокраїнознавства в чужомовній аудиторії;

- 3) особливості методичної організації роботи у сфері теоретичного і практичного лінгвокраїнознавства;
- 4) обсяг ЛК матеріалу та послідовність його введення залежно від мети, етапу навчання та рівня знань слухачів;
- 5) шляхи формування лінгвокраїнознавчих навичок у рецептивних та продуктивних видах мовленнєвої діяльності.

У результаті навчання щодо вироблення практичних навичок роботи з навчальним матеріалом з різних видів мовленнєвої діяльності у чужомовній аудиторії студенти мають:

уміти:

- 1) вибирати форми і методи навчання лінгвокраїнознавства залежно від мети та етапу навчання іноземного студента;
- 2) відбирати та готувати текстовий матеріал культурологічного змісту;
- 3) використовувати різноманітні наочні засоби для навчання лінгвокраїнознавства;
- 4) укладати систему вправ і завдань для вироблення практичних умінь та навичок оволодіння навчальним матеріалом.

ПРИНЦИПИ ВИКЛАДАННЯ ОСНОВНИХ КОМПОНЕНТІВ КУРСУ

Вміння аудіювання. Розвиток умінь аудіювання здійснюється на основі цікавих за змістом автентичних аудіотекстів різного типу. Завдання на перевірку розуміння прослуханого подаються, як правило, в такому порядку: розуміння основного змісту, знаходження спеціальної інформації в аудіотексті, прослуховування з повним розумінням деталей тексту і комунікативно виправдане реагування на вилучену з тексту інформацію.

Вміння усного мовлення. Програма ставить досить високі вимоги щодо вмінь усного мовлення студентів. Для досягнення бажаного рівня пропонується широко використовувати спонтанні бесіди, рольові ігри, роботу в парах і малих групах тощо. Вправи і завдання мають залучати студентів до користування іноземною мовою в умовах, наближених до природного спілкування.

Читання. До вмінь читання входять уміння читати й розуміти основний зміст тексту, а також читати з повним і глибоким розумінням основної інформації, включаючи розуміння деталей. Вправи і завдання для розвитку вмінь читання можуть містити завдання на прогнозування, в яких студентам пропонується здогадатися про зміст тексту на основі певної інформації (наприклад, заголовка); завдання на вилучення певної інформації з підтексту, тобто того, на що автор тільки натякає, не висловлюючись прямо, завдання на аналіз структури тексту, мови автора, його стилю, жанрових особливостей; завдання на використання вилученої інформації у подальшому спілкуванні. Читання часто поєднується з іншими видами мовленнєвої діяльності (аудіюванням, говорінням, письмом).

Письмо. Розвиток умінь писемної комунікації здійснюється як у тренувальних вправах під контролем викладача, так і в творчих завданнях. Тренувальні вправи включають завдання, що готуються до письма (користування нотатками, організація тексту по параграфів та абзацах, логічний і послідовний виклад, пунктуація, оформлення листів і т.д.), і спрямовані на оволодіння вміннями планувати, редагувати, виправляти написане. У творчих письмових завданнях чітко визначається адресат тексту і контекст, для того щоб студенти могли вибрати відповідний функціональний стиль письма. Для забезпечення практики у використанні різних стилів студентам пропонується написання різних текстів.

Граматичний матеріал подається у контексті, і граматичні навички формуються у вправах, які передбачають різноманітність ситуацій і контекстів, а також необхідний ступінь повторення мовного матеріалу. Граматичні вправи побудовано за ступенем складності: від більш контрольованих викладачем до творчих. Наголос зроблено на використанні мовних структур із комунікативною метою в завданнях проблемного характеру.

Навчання фонетики включає фонетичний аналіз мови та інформацію про навички вимови, а також розвиток умінь студентів використовувати логічний наголос і відповідні інтонаційні моделі з різними комунікативними цілями. Необхідно поєднати традиційне навчання фонетики, спрямоване на оволодіння знаннями, та комунікативний підхід, передбачений даною Програмою. Це має знайти свій

відбиток у вправах і завданнях.

Лексика Лексичні одиниці подаються та активізуються в усіх видах репродуктивних і рецептивних вправ; вони дозволяють студентам повторювати і закріплювати мовний матеріал, яким вони вже володіють, а також розширювати свій активний і потенційний словник. Оволодіння лексичними навичками відбувається в ситуативних контекстах, передбачається необхідний ступінь повторення матеріалу при його використанні в різних видах мовленнєвої діяльності і таким чином забезпечується постійна активізація засвоєного.

Рядок дисципліни в «Матриці відповідності загальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми»

	ЗК 1	ЗК 4	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 12	ЗК 14	ЗК 15
ОК 1.11	+	+	+	+	+	+	+

Рядок дисципліни в «Матриці відповідності спеціальних (фахових) програмних компетентностей компонентам освітньої програми»

	ФК 3	ФК 5	ФК 9	ФК 11
ОК 1.11	+	+	+	+

Рядок дисципліни в «Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми»

	ПРН 1	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 17
ОК 1.11	+	+	+	+

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

Анотація дисципліни: Дисципліна «Лінгвокраїнознавство країн третьої іноземної мови (китайської)» є *вибірковою* складовою навчального плану для здобувачів **першого (бакалаврського)** рівня вищої освіти галузі знань 03 «Гуманітарні науки» та розрахована на студентів, які вивчали навчальні дисципліни «Граматика та стилістичні аспекти перекладу китайської мови», «Переклад китайської мови» та «Практика письмового та усного перекладу китайської мови» .

Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить студенту сформулювати індивідуальну освітню траєкторію сприйняття науково-популярного матеріалу.

**4.2.1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

№ Тем	ТЕМИ	Кількість годин		
		Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
<i>Частина 1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КИТАЙ</i>				
<i>Тема 1.</i>	Географія Китаю - 中国地理	1	1	0
<i>Тема 2.</i>	Клімат Китаю, рослини та тварини - 中国的气候, 植物和动物	1	1	0
<i>Тема 3.</i>	Історія Китаю - 中国历史	1	1	0
<i>Тема 4.</i>	Пекін – столиця Китаю - 北京-中国的首都	1	1	0
<i>Тема 5.</i>	Прапор, Герб, Гімн Китаю - 中国的国旗、国徽、国歌	1	1	0
<i>Тема 6.</i>	Чотири великих винаходи - 四大发明	1	1	0
<i>Тема 7.</i>	Китайський Дракон - 中国龙	1	1	0
<i>Частина 2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КИТАЙ</i>				
<i>Тема 8.</i>	Китайські свята – 中国的节日	1	1	0
<i>Тема 9.</i>	Подорож до Китаю – 去中国旅游	1	1	0
<i>Тема 10.</i>	Наука і техніка – перша виробнича сила 科学技术是第一生产力	1	1	0
<i>Тема 11.</i>	Освіта перш за все – 教育优先	1	1	0
<i>Тема 12.</i>	Китайська мова - загальнонаціональна мова 民族共同语-汉语	1	1	0
<i>Тема 13.</i>	Погляд на китайську культуру – 中国文化观	1	1	0
<i>Тема 14.</i>	Самобутнє традиційне мистецтво – 独特传统艺术	1	1	0
<i>ВСЬОГО</i>		<i>14</i>	<i>14</i>	<i>0</i>

Дисципліни, вивчення яких обов’язково передує цій дисципліні: «Граматика та стилістичні аспекти перекладу китайської мови», «Переклад з китайської мови»,

«Практика письмового та усного перекладу китайської мови» та «Сучасна ділова китайська мова».

Міжпредметні зв'язки: Практичний курс основної іноземної мови, Теорія (фонетика, граматики) першої іноземної мови, Практична граматики, Вступ до мовознавства, Лінгвокраїнознавство, Переклад спеціальних текстів.

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
л		сем	пр	лаб	інд	л			сем	пр	лаб	інд			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Semester I															
Module 1															
<i>Змістовий модуль 1</i>															
<i>Тема 1. Великі території Китаю – 辽阔的国土</i>															
<i>Тема 2. Короткі історичні відомості – 中国简史</i>															
<i>Тема 3. Новий Китай – 新中国</i>															
<i>Тема 4. Зовнішня політика Китаю – 中国的外交政策</i>															
<i>Тема 5. Китай в епоху реформ і відкритості зовнішньому світу – 改革开放中的中国</i>															
<i>Тема 6. Розвиваюче промислове виробництво – 发展中的工业生产</i>															
Module 2															
<i>Змістовий модуль 2</i>															
<i>Частина 2. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО КУЛЬТУРУ КИТАЮ</i>															
<i>Тема 7. Державний устрій – 国家制度</i>															
<i>Тема 8. Найбільші міста Китаю – 中国最大的城市</i>															
<i>Тема 9. Мистецтво Китаю – 中国艺术</i>															
<i>Тема 10. Релігія та міфологія – 宗教及神话</i>															
<i>Тема 11. Великі досягнення та відкриття – 伟大的成就及发明</i>															

Тема 12. Специфіка національної кухні – 民族美食的特殊性
Module 3 Змістовий модуль 3
Тема 1. Розвиваюче промислове виробництво - 发展中的工业生产
Тема 2. Сільське господарство – основа (економіки) - 农业是基础
Тема 3. Транспорт і зв'язок - 交通运输和邮电
Тема 4. Географічне положення Китаю – 中国地理位置
Тема 5. Населення та мова КНР – 中华人民共和国人民及语言
Тема 6. Національні свята в Китаї. – 中国的国定假日

3.1. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проект)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентами ІНДР прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час Лекція, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	20 балів
2.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	2,5 бали
3.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план,	2,5 бали

	вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	
4.	Презентація результатів дослідження	5
	Разом	30 балів

Оцінка за ІНДЗ: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
24 – 30 та більше	відмінно	5	A	Відмінно
16 – 23	добре	4	BC	Добре
8 – 15	задовільно	3	DE	задовільно
0 – 7	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

– *словесні*: Лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

– *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні*: кейс-стаді

2. *За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації*: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. *За ступенем самостійності мислення*: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. *За ступенем керування навчальною діяльністю*: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із джерелами інформації; виконання індивідуальних/групових навчальних проектів.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), перегляд відеооглядів інновацій в сфері туризму.

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Вважаємо, що неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод "вибуху", метод природних наслідків і трудовий метод.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з трьох змістовних модулів і викладається в двох навчальних семестрах: перший змістовний модуль в першому семестрі, а другий і третій змістові модулі відповідно у другому семестрі.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Індивідуальні дослідження, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на практичних заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

6.2. Система оцінювання роботи студентів упродовж першого семестру

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю
-------------------------	--

I. Обов'язкові	
1.1. Відвідування лекцій	Не передбач.
1.2. Відвідування практичних занять	Не передбач.
1.3. Робота на практичному занятті	5/10
1.4. Виконання завдань для самостійної роботи	
1.5. Виконання модульної роботи	15
Разом: 60	
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 60	
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60	
II. Додаткові	
Виконання завдань для самостійного опрацювання	
2.1. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10
2.2. Підготовка конкурсної наукової роботи з будь-якої теми курсу	10
2.5. Участь у науковій студентській конференції	5
Разом: 25	
Максимальна кількість балів за додаткові види роботи: 25	
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60	

6.2.2. Система оцінювання роботи студентів упродовж другого семестру

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю
I. Обов'язкові	
1.1. Відвідування лекцій	Не передбач.
1.2. Відвідування практичних занять	Не передбач.
1.3. Робота на практичному занятті	2
1.4. Виконання завдань для самостійної роботи	
1.5. Виконання ІНДЗ	30
Разом: 60	
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 60	
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60	
II. Додаткові	
Виконання завдань для самостійного опрацювання	
2.1. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10
2.2. Підготовка конкурсної наукової роботи з будь-якої теми курсу	10
2.5. Участь у науковій студентській конференції	5
Разом: 25	
Максимальна кількість балів за додаткові види роботи: 25	
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60	

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>Відмінно</i>
45 – 53	<i>добре</i>	4	BC	<i>Добре</i>
36 – 44	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
21 – 35	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 20		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.4. Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>Відмінно</i>
30 – 35	<i>добре</i>	4	BC	<i>Добре</i>
24 – 29	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>Задовільно</i>
14 – 23	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 13		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>Відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ (завдань) ДО ЕКЗАМЕНУ

№ 1 翻译下列句子:

一. 用地图按照课文的内容讲讲:

1. 中国的地理位置;
2. 中国的 15 个邻国;
3. 地形的特色;
4. 中国的河流;
5. 中国的湖泊;
6. 中国的海域;
7. 港口城市;
8. 行政区划 (xíngzhèng qūhuà)。

№ 2 翻译下列句子:

三. 翻译短语:

地理位置	山岭地形	一段河流
位于亚洲	两省交界处	宽阔的河流
与土耳其隔海相望	发达的地区	地下流域
人工湖	咸水生物	工农业
东海濒临中国的东部	进入港口	海域渔场
濒临鱼类	港口费	沿岸街

№ 3 翻译短语:

地理位置 位于亚洲 与土耳其隔海相望
山岭地形 两省交界处 发达的地区
一段河流 宽阔的河流 地下流域

№ 4 翻译下列句子:

一. 回答下列问题:

1. 中国国旗是什么样的?
2. 红色的旗面和黄色的五角星都象征什么?
3. 五颗星代表什么?
4. 中国的国徽是什么样的?
5. 国徽上的天安门象征什么?
6. 谷穗和齿轮象征什么?
7. 中国的国徽为什么用金色和黄色?
8. 中国的国徽是怎么出现的?
9. “风云儿女”这部电影的内容是什么?

№ 5 翻译下列句子:

三. 翻译短语:

建筑设计	光明前途	体现美德	阳光照耀
友谊的象征	光明的未来	词语体现	国际联盟
色彩象征	团体赛	专门教育	工农联盟
显出关心	公司的标志	资格专门家	主题词典

№ 6 翻译下列句子:

四. 用下列词语造句:

以...为..., 由, 和...相同, 通过, 描写。

五. 请看看“风云儿女”这部电影。分享你的影响。

№ 7 翻译下列句子:

火药。火药是中国古代炼丹家发明于隋唐时期, 已经有一千多年了。火药的研究开始于古代道家炼丹术, 古人为长生不老而炼制丹药。

《本草纲目》中就提到火药能治疮癣、杀虫, 辟湿气、瘟疫。火药不能解决长生不老的问题, 又容易着火, 炼丹家对他并不感兴趣。火药的配方由炼丹家转到军事家手里, 就成为中国古代四大发明之一的黑色火药。欧洲人约在13世纪时才懂得黑火药的作用。

№ 8 翻译下列句子:

一. 回答下列问题:

1. 北京的历史有多久?
2. 在不同的时间北京有哪些称呼?
3. 由于哪些矛盾, 北京成为全国的政治中心?
4. 1215年, 中都为什么被全都破坏烧毁了?
5. 忽必烈是什么人? 他对北京的历史作出什么贡献?
6. 明朝的皇帝实现了什么样的变化?

№ 9 翻译下列句子:

四. 用下列词语造句:

属于, 把...分为..., 适中, 充足, 在天然情况下, 保存, 够

五. 比一比中国的和乌克兰的气候。

№ 10 翻译下列句子:

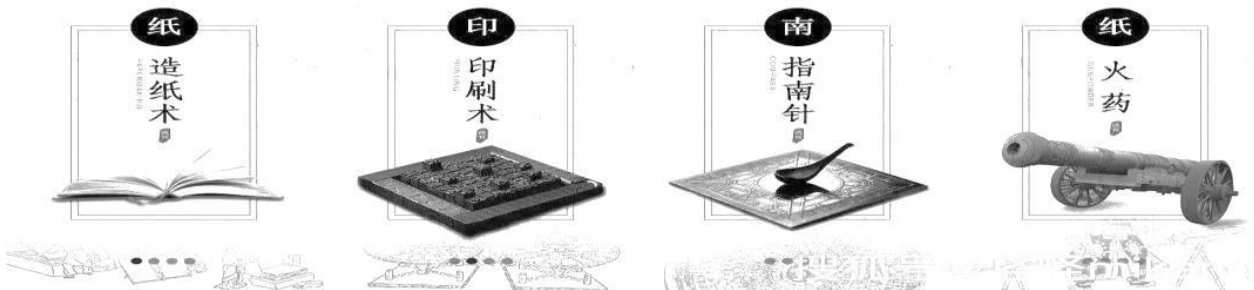
四. 用下列词语造句:

位于; 与...隔海相望; ...与...交界处; 从...向...; 流入; 由...开始; 以及。

五. 1)请说一说你最希望参观中国的哪些地方?

2)用地图开辟你的旅行路线。

№ 11 请你讲讲还知道中国的哪些发明:

国歌歌词：

起来！

不愿做奴隶的人们！

把我们的血肉，筑成我们新的长城！

中华民族到了最危险的时候，

每个人被迫着发出最后的吼声。

起来！起来！起来！

我们万众一心，冒着敌人的炮火，

前进！

冒着敌人的炮火，

前进！前进！前进！进！

No 12 翻译下列句子:

四. 用下列词语造句:

作为, 矛盾, 称呼, 基础, 恢复, ...成为..., 总之。

五. 1) 请说一说北京的古老名胜古迹。

2) 请说一说北京的现代名胜古迹。

No 13 翻译下列句子:

1. 他是不是我们学院的老师?
2. 你认识不认识他?
3. 我们认识一下, 我的中文名字叫马大为。
4. 你学习什么专业?
5. 我学习美术专业。你呢?
6. 现在我们都学习汉语, 也都是汉语系的学生。

No 14 翻译下列句子:

(1) 看一下 说一下 介绍一下 认识一下 学习一下

(2) 认识不认识 介绍不介绍 学习不学习

是不是 看不看 问不问 要不要 在不在 去不去 说不说

(3) 我爸爸 你妈妈 我朋友 她男朋友 我们老师 你们学院

(4) 我的名片 他的名字 我们学院的老师 语言学院的学生 中文系的教授

(5) 中国人 加拿大人 美国人 中国老师 加拿大朋友 美国学生

男朋友 女朋友 男老师 女老师 男(学)生 女(学)生

男人 女人

№15 翻译下列汉字:

位	形	溜	濒	港
于	原	域	临	辖
陆	界	治	屿	政
隔	处	泊	沿	及

№16 翻译下列句子:

注解

1. 第一次鸦片战争 (1839–1842 年)。第二次鸦片战争 (1856–1860 年)。

2. 南京条约 (1842 年). 鸦片战争后, 清与英国所缔结的和约。共十三条款, 其中重要者为: 一、中国向英国赔款二千一百万银元。二、割让香港。三、开放广州、上海、宁波、福州、厦门五处为通商口岸。是中国与外国签订不平等条约的开始。

北京条约 (1860 年). 条约内容为赔偿英法两国军费各银八百万两, 并割让九龙半岛于英。另外开琼州、潮州、台湾、淡水、镇江、九江、汉口、登州、牛庄、天津为口岸, 且享有内河航行权及内地游历权, 允许传教士自由传教。俄国亦藉此得外兴安岭以南、乌苏里江以东之地。

3. 辛亥革命. 由孙中山领导的、推翻满清统治的革命。继 1911 年(农历辛亥年)10 月 10 日湖北武昌起义爆发后, 各省相继起义响应, 清王朝终于被推翻。

4. “五四运动”. 中国人民所进行的反帝、反封建的伟大的政治运动和文化运动(1919 年四五月)。

№17 翻译下列句子:

四. 用下列词语造句:

距今...前, 从事, 切断交流, 登上舞台, 超过

1. 你怎么还不起床?
2. 我头疼, 有点儿发烧。
3. 我跟你一起去。
4. 我要睡觉, 不想去看病。
5. 他要不要住院?
6. 你愿意吃中药还是愿意吃西药?
7. 今天天气很冷, 要多穿点儿衣服。
8. 我身体没问题, 不用去看病。

№18 回答下列问题:

1. 中国的四大发明是哪些?
2. 在没有纸的时候, 人们在哪儿刻字, 写字?
3. 最初中国人开始用什么造出纸?
4. 其他国家是什么时候收到了纸?
5. 造纸术是什么时候转入其他国家?
6. 11世纪, 谁发明了活字印刷术?
7. 活字怎么用?
8. 活字印刷术什么时才转入欧洲?
9. 故时候, 人们怎么辨别方向?
10. 古代的指南针是什么样的?
11. 指南针怎么转到欧洲?
12. 谁先开始发明火药? 为什么?
13. 火药有哪些性能?
14. 炼丹家把火药的配方交给谁?

№19 翻译下列句

1. 中国四大古都：西安、南京、北京、洛阳。

2. 忽必烈（1215-1294 年）是成吉思汗的孙子。1271 年，在北京建立元朝，八年后统一中国。

子: 3. 1912 年 8 月孙中山合并几个党派组建资产阶级政党----国民党。

№21 翻译下列句子:

三. 翻译短语:

悠久的传统

建造木房

恢复邦交

边防军

基础知识

最高机构

边防快船

夺取城堡

创办新企业

游牧部族

客气的称呼

纺织厂

自相矛盾

保留座位

印刷品

在此基础上

保留意见

举办茶话会

剩下的时间

召开讨论会

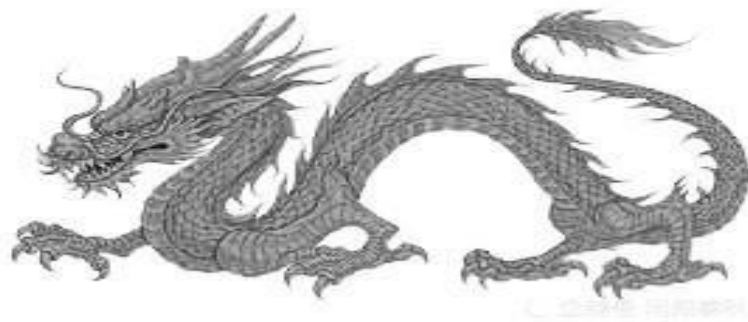
本届毕业生

№20 翻译下列成语，解释成语的意思:

龙生凤养 龙生龙 龙章凤姿 放龙入海

龙潭虎穴 出龙潭又入虎穴

龙争虎斗 龙骧虎步 龙吟虎啸:

БІЛЕТИ ДО ЕКЗАМЕНУ

Форма

Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»
КАФЕДРА / ЦИКЛОВА КОМІСІЯ української мови і літератури, іноземних
моа та перекладу

Освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр

Усі спеціальності / спеціальність 035 Філологія «Переклад»

Семестр: осінній / весняний

Навчальна дисципліна: Китайська мова

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. 阅读和翻译文章.
2. 题目 № 1 «周围的环境».
3. 用语法. 把下面的句子翻译成乌克兰语.

Затверджено на засіданні кафедри /циклової комісії української мови і
літератури, іноземних моа та перекладу Протокол №__ від «__»
_____ 20__ року.

Завідувач кафедри / голова циклової комісії _____ Снг І.С.
(підпис) (ПІБ)

Екзаменатор _____ асистент Медведенко С.В.
(підпис) (посада, ПІБ)

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорний конспект лекцій;
2. Навчально-методичний комплекс дисципліни на платформі Інтернет-підтримки дистанційного навчання Moodle.

Для інклюзивного навчання:

- методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей студентів з інвалідністю;
- дистанційні програми навчання для студентів із проблемами слуху і порушеннями опорно-рухового апарату.
- наявність аудіовізуальних засобів навчання, спеціальної навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, аудіовізуальному форматах для осіб з інвалідністю;
- дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

7.2. Глосарій (термінологічний словник)

А

Адекватність перекладу - Відтворення єдності форми і змісту оригіналу засобами іншої мови.

Аналіз - У процесі перекладу послідовний поділ тексту (висловлювання) на прості самостійні змістові цільнооформлені частини для виявлення логічних зв'язків між ними.

Аналіз тексту - стилістичний розбір і тлумачення текстів на заняттях з іноземної мови як методичний прийом.

Анотаційний переклад - вид перекладу, який полягає в складанні анотації оригіналу іншою мовою.

Анотація - Коротка характеристика первинного документа, яка викладає в максимально узагальненому вигляді його зміст і дає іноді його оцінку.

Аспект мови - одна зі складових частин мови. Сьогодні виділяють такі аспекти мови: фонетику, лексику, граматику, лінгвокультурологію.

Аудіювання - сприйняття на слух і розуміння усного мовлення.

Аффіксація в китайській мові – Характеристика формоутворення і аффіксації в словотворччє системі сучасної китайської мови. Види і граматична функція префіксів. Основи освіти суффіксальних слів. Особливість дієслівної і адвербальної суффіксації в китайській мові.

Б

Білінгв - Людина, яка досконало володіє двома мовами.

Білінгвізм - однакове володіння двома мовами. Розрізняють природний і штучний білінгвізм.

Буквалізм - Перекладацька помилка, яка є результатом відповідності формальних чи семантичних компонентів двох мов.

В

Валентність - здатність мовної одиниці вступати в синтаксичні зв'язки з іншими мовними одиницями.

Варіант - Формальна видозміна мовної одиниці як один із припустимих способів її вираження.

Види перекладу - художній та спеціальний.

Види мовленнєвої діяльності - писання, читання, говоріння, слухання, переклад.

Види еквівалентності - Розрізняють такі п'ять видів еквівалентності: денотативну, конотативну, текстуально-нормативну, прагматичну, формальну.

Відтворення - У процесі перекладу кінець дії мовлення або писання іншою мовою.

Висловлювання - Лінійний рядок знаків, особливим способом відібраних, об'єднаних за визначеними правилами та розташованих у певному порядку.

Відправник - учасник комунікативного акту, від якого виходить повідомлення, відповідно до письмового перекладу. Відправник - це автор вихідного тексту.

Г

Генералізація - Заміна перекладного слова, яке має вузьке, конкретне значення, іншомовним еквівалентом, який має ширше, узагальнююче значення.

Генералізація поняття - прийом перекладу, який містить перехід від видового поняття до родового.

Глосарій - тлумачний словник застарілих і маловживаних слів і виразів, які трапляються в якому-небудь стародавньому творі.

Грамматика - Граматичний склад мови. Опис граматичного складу мови.

Д

Двомовність (білінгвізм) - однакове володіння двома мовами.

Декодування (декодувати) - перекласти будь-яку інформацію з кодової системи ініціального джерела в кодову систему дублера джерела та/або адресата.

Декомпресія - Введення в переклад додаткових слів і навіть речень.

Денотат - Позначений даним повідомленням відрізок дійсності. Те саме, що й референт.

Детермінанти перекладу - це система мови, норма мови, літературна традиція, національний колорит, дистанція часу.

Діяльність - Діяльність людини, пов'язану з використанням мови, називають мовленнєвою діяльністю.

Диктант-переклад - один із видів тренувальних вправ на заняттях з вивчення іноземної мови.

Дискурс - Довільний фрагмент тексту, що складається більш ніж з одного речення чи незалежної частини речення.

Диференціація - звуження значення при перекладі.

Додавання - Додавання необхідні, коли той чи інший смисловий зміст у тексті оригіналу передається іншими засобами, які неможливо використати в мові оригіналу.

Джерела інформації перекладача - поділяються на загальні, з якими працюють усі перекладачі, та спеціальні, якими користуються переважно технічні перекладачі.

Е

Еквівалентність перекладу - максимальна ідентичність усіх рівнів змісту текстів оригіналу й перекладу.

Еквівалентні відповідності - Варіант перекладу, коли значення слів повністю однакове у двох мовах.

Еквівалентний переклад - переклад, який здійснюється на рівні, необхідному і достатньому для передачі незмінного плану змісту.

Етапи дії перекладача - процедура обробки інформації оригіналу.

І

Ідеограма — нефонетичний писемний знак, що передає, на відміну від букви, не звук певної мови, а ціле слово або його корінь. Наприклад, давньоєгипетські чи китайські ієрогліфи.

Ідіолект - Сукупність особистих особливостей, що характеризують мову даного індивіда.

Ідіома - стійке словосполучення, значення якого не мотивується його складовими словами.

Інваріант у перекладі - Інваріантом називають те, що повинно залишатися

незмінним у результаті процесу перекладу.

Інваріант у синхронному перекладі - найбільш інформативна у семантико-смісловому плані частина змістової структури повідомлення.

Інваріант перекладу - Сукупність функціональних характеристик тексту чи комунікативне завдання.

Інваріант повідомлення - незмінна змістова сутність повідомлення за його змінною.

Інтерпретація -- Переклад, який передбачає залучення лінгвістичних даних.

Історія перекладу -- розділ, який досліджує місце, роль та еволюцію перекладу в умовах розвитку людського спілкування.

Історія перекладацької діяльності - розділ науки про переклад, який досліджує умови формування вимог до перекладу та перекладача в різні історичні епохи.

К

Калька - Запозичення шляхом буквального перекладу слова чи словосполучення.

Калькування - Переклад за частинами з послідовним їх складанням в одне ціле.

Категорія тексту - певні сторони системної організації тексту.

Класична китайська мова (кит. 文言, *веньянь*, «літературна мова»; яп. 漢文, *канбун*, «ханьська мова», в'єт. 字儒, *чу нхо*, «знаки вчених») — традиційна писемна китайська мова, що базується на граматиці й лексиці стародавньої китайської мови. Вона сильно відрізняється від сучасної китайської мови, як письмової так і усної.

Класична китайська використовувалася в Китаї як писемна мова до початку 20 століття. Це була універсальна мова східноазійського регіону. До середини 19 століття вона відігравала роль подібну до латини у Західній Європі.

Китайська писемність(кит. 中文; піньїнь: zhōngwén, «китайське письмо») — стародавній і загальноживаний спосіб запису китайської мови. Китайські ієрогліфи упорядковані за логосилабічним принципом, а не абетковим. Кожний знак — односилабічне слово, так звана логограма, або односилабічна складова певного слова. Ієрогліф або ієрогліфічна комбінація позначають фізичні об'єкти, абстрактні поняття або вимову.

Код - Розмежують вихідний суб'єктивний та код перекладного тексту.

Код вихідного тексту - мова перекладу.

Код перекладного тексту - мова перекладу.

Кодувати - Перекласти інформацію з однієї кодової системи в іншу.

Конвергенція - зближення, схожість, подібність.

Конкретизація - Перекладацький прийом, зміст якого полягає в тому, що перекладна одиниця за своїм значенням більш конкретна, ніж вихідна.

Консультант - перекладач - спеціаліст-мовознавець, який допомагає своїми знаннями різним спеціалістам.

Континуальність синхронного перекладу -- безперервність і глибока внутрішня зв'язність діяльності синхронного перекладача.

Критика перекладу -- окрему галузь літературно-критичного підходу до аналізу тексту перекладу.

Л

Лексика -- сукупність слів мови, її словниковий склад.

Лексикографія - розділ мовознавства, в центрі якого - теорія і практика складання словників.

Лексикографія перекладу - нова галузь знань у науці, яка розвивається.

Лексикологія - розділ мовознавства, що вивчає лексику мови.

Лексикон - Тлумачний словник переважно маловживаних слів з певної галузі знань.

Лінгвістика тексту - розділ мовознавства, який вивчає закономірності побудови та структури тексту.

Логіко-семантична ознака - логічне вираження семантичного значення.

Логографічне письмо — письмо на основі логограм або логографів, тобто графем, що позначають слово або морфему. Логограма протистоїть фонограмі, яка може виражатися фонемою або комбінацією фонем, і детермінативом, який визначає граматичні категорії.

М

Макро переклад - перекладацькі зсуви, тобто перехід з одного мовного рівня на інший і з однієї категорії в іншу.

Мандаринська мова (кит.трад. 官話, спр. 官话, піньїнь *Guānhuà* мова чиновників),

або **Північне наріччя** (спрощ.: 北方话 ; кит. трад.: 北方話 ; піньїнь: *Beīfānghuà*, *бейванхуа*) — група діалектів китайської мови, якими розмовляють на півночі та південному заході Китаю, а також в китайській діаспорі. Інколи визначається як окрема мова китайської мовної групи сино-тибетської мовної сім'ї^[2]. У вузькому розумінні — стандартна розмовна китайська мова путунхуа, яка базується на Пекінському говорі і використовується як офіційна мова в Китайській народній республіці, Республіці Китай, Сингапурі та ООН. Має найбільшу кількість мовців у світі. Своєю назвою завдячує «мандаринам», китайським чиновникам, які вживали її як універсальну мову спілкування.

Метод вибору рельєфного слова - один з методів змістового аналізу (використовується у системі записів при послідовному перекладі).

Метод запису - метод послідовного перекладу, який передбачає використання записів як допоміжного засобу пам'яті.

Метод перекладу - метод перекладу не є об'єктивно існуючою закономірністю, а цілеспрямованою системою взаємопов'язаних прийомів, які враховують вид і спосіб перекладу.

Метод сегментації тексту - один з методів письмового перекладу, який полягає в поділі вихідного тексту на сегменти, що створює опорні змістові пункти для оформлення перекладу.

Метод трансформації - використовується в системі записів при послідовному перекладі, при якому кілька слів трансформуються в більш зручне позначення.

Метод трансформацій - лексичні, синтаксичні та семантичні перетворення.

Методика перекладу - Сукупність методів, прийомів практичної діяльності перекладача, отриманих у результаті навчання цієї діяльності.

Мета теорії перекладу - виявлення сутності перекладу, його механізмів, способів його реалізації, які впливають на нього і регулюють його норми.

Мета художнього перекладу -- ознайомити з іншомовним твором читача, який не

володіє іноземними мовами.

Мікро переклад - передача лексичних одиниць і граматичних форм.

Мова оригіналу - мова, якою написаний текст, що підлягає перекладу.

Морфологія –Китайська мова належить до кореневих, або ізолюючих мов. Слова не змінюються; велику роль відіграють порядок слів та допоміжні слова (прийменники, частки, класифікатори).

Число в китайській мові зазвичай не отримує граматичного вираження: 他吃苹果 ta chi pingguo «Він їсть яблуко/яблука». Існує показник множини для осіб 们 men: 学生们 xueshengmen «студенти» (学生 xuesheng «студент»).

Специфічною службовою частиною мови є класифікатор. Класифікатори вживаються між числівником або вказівним займенником та іменником. Кожен класифікатор пов'язується з певною групою іменників, які мають спільну рису: слова 词典 cidian «словник», 书 shu «книга», 杂志 zazhi «журнал» вживаються з класифікатором 本 ben: 这本词典 zhe ben cidian «цей словник», 三本书 san ben shu «три книги».

Дієслова не змінюються за особами та числами. До них можуть приєднуватися різноманітні видо-часові показники (суфікси):

- теперішній тривалий час: суфікс 着 zhe: 他看着报 ta kanzhe bao «Він читає газету (у даний момент)»;
- минулий завершений час: суфікс 了 le: 昨天我买了一本书 zuotian wo maile yi ben shu «Учора я купив книгу» — дія протікала та закінчилася в минулому;
- минулий невизначений час: суфікс 过 guo: 我去过这儿 wo quguo zher «Я тут бував» — дія відбувалася у невизначений час у минулому.

У китайській мові існує багато модальних часток, наприклад 了 le, яка вказує, що ситуація змінилася: 我不吸烟了 wo bu xiyanle «Я кинув курити» (порівняйте 我不吸烟 wo bu xiyan «Я не курю»). Такі частки існували вже в стародавньокитайській, наприклад, 矣 yi: 足則吾能徵之矣 «Якщо було б достатньо свідчень, я зміг би підтвердити це» (Лунь Юй, 1.9).

Мотивація - Потреба у тому чи іншому вчинку, в тій чи іншій діяльності.

Н

Навчальний переклад - використовується майже завжди з навчально-методичною.

Наука про переклад - досліджує особливий вид мовленнєвої діяльності - переклад.

Неологізми - Переклад неологізмів нерідко пов'язаний зі створенням мовних відповідностей, мовних термінів мовою перекладу.

Неперекладність - Перекладається завдяки вмінню перекладача користуватися різними методами перекладу.

Невідповідність - Уривки вихідного чи перекладного тексту, які містять непередану або доповнену інформацію.

Носій інформації - представник будь-якої мовної спільноти.

О

Образ ситуації - продукт пізнання, осмислення, опису та перетворення ситуації у

комунікативному акті.

Одномовний словник - Словник, у якому вся інформація передається засобами однієї і тієї ж мови.

Опущення - Скорочення та компресії тексту шляхом опущення семантично надлишкових елементів вихідного тексту.

Оригінал - Вихідний текст у перекладі. Текст, з якого здійснюється переклад.

Орієнтування перекладача у вихідному тексті - процес здобуття інформації, необхідної для прийняття рішення щодо смислового змісту.

Особливості перекладу військових матеріалів - У військовому перекладі дуже важливе значення має точність перекладу.

Оформлення перекладу - впорядкування перекладного тексту. Оформлення перекладу може бути письмовим та усним.

Одиниці перекладу - Одиниця мови, яка потребує самостійного перекладацького рішення.

П

Піньін - система писемності в сучасній китайській мові, заснована на латиниці. Прийнята на материковому Китаї і практично не використовується на Тайвані. Є основною системою передачі слів китайської мови в країнах з латинською графікою.

Порівняльне мовознавство - галузь мовознавства, метою якого є порівняльне вивчення двох мов для виявлення їх схожості й відмінностей на всіх рівнях мовленнєвої структури.

Порівняльний аналіз текстів у перекладі - заснований на порівнянні відповідних явищ у межах різних мов.

Путунхуа 普通话 (кит. «проста, звичайна мова») — сучасна літературна китайська мова. Вона базується на пекінському різновиді китайської мови. Цією мовою ведеться викладання в усіх школах континентального Китаю; вона також є офіційною мовою Тайваню та Сінгапуру. На сьогодні більшість китайців, для яких рідними є непівнічні діалекти китайської мови, достатньо добре володіють путунхуа.

Р

Рівні еквівалентності перекладу - виділяються п'ять так званих рівнів еквівалентності, з яких два перших (рівень слів, словосполучень і рівень речення) співвідносяться з прямими міжмовними трансформаціями, а решта припускають достатньо вільну інтерпретацію змісту перекладацького тексту на основі ширшого контексту.

С

Семантично адекватний переклад - переклад, який передає денотативне значення вихідного вислову та відповідає нормам ПМ.

Семантичний буквализм - помилка перекладача в результаті передачі семантичних компонентів слова, словосполучення без урахування інших факторів.

Стилість перекладу - показник якості перекладу, який характеризує лаконічність форми передачі перекладного тексту, відсутність багатослів'я.

Синтаксична заміна - передача частини речень перекладного тексту іншою синтаксичною конструкцією.

Синхронне читання заздалегідь перекладеного тексту - Перекладач зачитує

заздалегідь заготовлений письмовий текст перекладу, пристосовуючись до промови оратора.

Синхронний переклад - усний переклад повідомлення з однієї мови іншою, який здійснюється перекладачем паралельно тексту, що перекладається.

Синхронний переклад на слух - зазвичай називається власне синхронним перекладом.

Синхронний переклад з аркуша - Перекладач виконує переклад, опираючись на отриманий письмовий текст виступу, пристосовуючись до промови оратора, та вносить необхідні корективи.

Ситуативна теорія перекладу - ситуативна теорія перекладу трохи виходить за межі міжмовних перетворень і пропонує звертання до дійсності.

Система Палладія - система запису китайських слів і пропозицій, заснована на кирилиці. Визнана в Росії офіційною системою запису китайських імен та назв. Була розроблена в другій половині XIX століття архимандритом Палладієм (Кафарова) - одним із творців російської синології.

Словник - збірка слів, розташованих в алфавітному порядку, з поясненнями, тлумаченням або перекладом іншою мовою.

Складнощі перекладу - переклад, як інтелектуальна діяльність складний не лише сам по собі, його складність посилюється.

Скорочений переклад - текст, який перекладено неповністю, скорочений у порівнянні з оригіналом.

Словотвір - Морфологічний склад китайських слів дуже прозорий: всі морфеми (лексично чи граматично значущі частини слова) являють собою цілі склади. Єдиним винятком (у путунхуа) є досить поширений (особливо в розмовному варіанті мови) зменшувальний суфікс 儿 (er). У сучасній китайській мові часто вживаються суфікси, наприклад, суфікси іменників 儿 (er), 子 (zi), 头 (tou); дієслівні суфікси 着 (zhao), 到 (dao) тощо. Дуже поширеним є словоскладання. Найчастіше трапляються двоскладові слова, далі йдуть односкладові й багатоскладові слова. Приклад: двоскладові слова 树皮 shupi «кора» (树 shu «дерево», 皮 pi «шкіра»), 动物 dongwu «тварина» (动 dong «рухатися», 物 wu «істота, річ»); 火山 huoshan «вулкан» (火 huo «вогонь», 山 shan «гора»), 小道 xiaodao «стежка» (小 xiao «малий», 道 dao «дорога, шлях»), 电脑 diannaо «комп'ютер» (电 dian «електрика» (первісне значення — «блискавка»), 脑 nao «мозок»); трискладове слово 动物园 dongwuyuan «зоопарк» (园 yuan «парк, сад»); п'ятискладове слово 笔记本电脑 bijibendiannaо — «ноутбук» (букв. зошит-комп'ютер) (笔记本 bijiben «записна книжка»).

Словник Кансі (кит. 康熙字典; пін'їнь: Kāngxī zìdiǎn, кансі цзидянь) — словник китайської ієрогліфіки, складений 1716 року за наказом Імператора Кансі династії Цін. Містить понад 47 000 ієрогліфів і статей, що пояснюють їх звучання, семантику, вживання. Більшість ієрогліфічних знаків словника архаїчні.

Спеціальні теорії перекладу - Напрямки перекладознавства, які визначаються функціонально-комунікативним спрямуванням перекладацької діяльності,

охоплюють форми перекладу та види перекладу і жанри.

Спеціальний переклад - Переклад матеріалів певної галузі знань зі своєю термінологічною номенклатурою.

Спосіб перекладу - Спосіб перекладу визначається як об'єктивно існуюча закономірність переходу від однієї мови до іншої.

Спрощений переклад -- переклад, при якому текст стилістично об'єднується, це більш високий ступінь перекладу у порівнянні з інтерлінеарним перекладом.

Стилістична модифікація - заміна в процесі перекладу елементів висловлювання, що належать до одного функціонального стилю, елементами іншого стилю.

Стилістичний аспект перекладу - полягає у правильному підборі лексико-граматичних засобів.

Структура діяльності перекладача - послідовність або інша система перекладацьких дій.

Структура перекладу - під структурою перекладу розуміють у певний спосіб організоване схематичне висловлення реально існуючих смислових відношень у перекладі.

Т

Текст перекладу - реальне висловлювання, вимовлене або записане перекладачем речення, або сукупність речень будь-якої довжини.

Тексти в перекладі - розрізняють початковий текст, призначений для перекладу (його називають оригіналом чи першотвором); перекладний текст, отриманий у результаті перекладу, - друготвір.

Теорія відповідностей - теорія, яка ґрунтується на твердженні, що перекладний текст завжди містить певну кількість інформації, яка відсутня у початковому тексті.

Теорія перекладу - Логічно обґрунтована модель двомовної комунікації.

Техніка перекладу - Сукупність професійних прийомів, які використовуються у процесі перекладацької діяльності.

Технічний переклад - Переклад, що використовується для обміну спеціальною науково-технічною інформацією між людьми, які розмовляють різними мовами.

Точний переклад - Переклад, що характеризується властивістю семантичної точності.

Традиційний переклад - Переклад, виконаний перекладачем, який не є автором оригінального тексту. **Транскрибування** - Запис слів будь-якої мови за допомогою спеціальних знаків, який використовується для передачі особливостей вимови цих слів.

Транскрипція - Перекладацький прийом, що ґрунтується на фонетичному принципі.

У

Універсальний перекладацький скорочення - Варіант системи записів і символів для запису інформації у процесі послідовного перекладу.

Умовно калькована ситуація - перекладацька ситуація, яка передбачає взаємно однозначну інформацію.

Усно - письмовий переклад - Те ж саме, що й усний переклад на слух.

Усно - усний переклад - Те ж саме, що й усний переклад на слух.

Усний переклад - Поняття, яке об'єднує всі види перекладу, передбачає усне оформлення.

Усний переклад на слух - усний переклад тексту, який сприймається на слух. Охоплює два важливих професійних види перекладу: послідовний і синхронний.

Ф

Фактори, які визначають складність синхронного перекладу - психофізичний дискомфорт, викликаний необхідністю слухати й одночасно говорити.

Форми перекладу - письмовий і усний переклад; їх різновиди: переклад з листа, двосторонній переклад, послідовний переклад, синхронний переклад.

Фразеологічний варіант - образна фразеологічна одиниця в мові перекладу, яка відповідає за змістом фразеологізму оригіналу.

Функціональна еквівалентність перекладу - ґрунтується на визначенні функцій взаємодії елементів тексту шляхом порівняння реакції реципієнта тексту вихідною мовою.

Х

Художній переклад - Вид перекладу, який функціонує у сфері художньої літератури.

Художній текст - індивідуальний твір художнього мовлення, який написаний певною мовою; цілісна одиниця в системі подібних текстів.

Ц

Цільнотекстовий переклад - переклад тексту без виділення окремих слів, речень або абзаців.

Ч

Чхенюй 成语 - це унікальне явище китайської мови. Це ідіоми класичної китайської мови, що складаються з 4 ієрогліфів. У своїй основі більшість таких ідіом мають певну історію **故事**, яка може мати відношення як до реальних історичних персонажів і подій, так і бути чисто метафоричними - боги і тварини, що грають в таких метафорах важливу роль.

Чуже мовлення - Мовлення іноземною мовою. Висловлення інших людей, яке включається в авторський текст.

Ц

Цзягувень - Ворожильні кістки, написи на ворожильних кістках (**кит.** 甲骨文 jǐǎgǔwén; **англ.** *oracle bones, oracle bone script*) — китайські писемні пам'ятки часів династії **Шан-Їнь** (XIV—XI ст. до н. е.). Являють собою написи на черепашачих панцирах та кістках тварин; в першу чергу використовувалися для ворожби. У великій кількості стали доступними для дослідників після розкопок, що були проведені біля м. **Аньян**(провінція **Хенань**), на місці колишньої столиці **Їнь 殷** (звідси інше ім'я: **殷墟文字 Yīn xū wénzì** «надписи з їньської столиці»). Написи було знайдено на території сучасних провінцій **Хенань**, **Шаньдун**, **Шаньсі**, **Хубей**, **Хебей**. Оскільки серед написів цього роду були знайдені такі, що не пов'язані із ворожінням, загальна китайська назва **бу ци 卜辞** (bǔcí, «написи для ворожби») поступово виходить із вжитку.

Ш

Шаблон - прийнятий зразок, еталон, який сліпо наслідують.

Штамп - Готова мовленнєва формула, яка значно втратила початковий зміст і має позитивне чи негативне забарвлення.

Я

Ясність перекладу - показник якості перекладу, який характеризує ясність викладання в перекладному тексті.

Якість перекладу - показник оцінки здійсненого перекладу, який визначається точністю, якістю та літературністю перекладеного тексту.

7.3 Рекомендована література

Основна:

1. 吴中伟. 当代中文. 课本. / 吴中伟. – 北京: 北京科海电子出版社, 2010年.
2. 吴中伟. 当代中文. 练习册. / 吴中伟. – 北京: 北京科海电子出版社, 2010年.
3. 吴中伟. 当代中文. 汉字本. / 吴中伟. – 北京: 北京科海电子出版社, 2010年.
4. 新使用汉语课本。第1册: 俄文注释本/刘珣主编。– 北京: 北京语言大学出版社 – 242 页。
5. 新使用汉语课本。第2册: 俄文注释本/刘珣主编。– 北京: 北京语言大学出版社 – 295 页。
6. 新使用汉语课本。第3册: 俄文注释本/刘珣主编。– 北京: 北京语言大学出版社 – 252 页。
7. 新使用汉语课本。第4册: 俄文注释本/刘珣主编。– 北京: 北京语言大学出版社 – 302 页。
8. 中级汉语口语。上册: 刘德联。– 北京: 北京语言大学出版社 – 171 页。
9. Руда Н.В. Лінгвокраїнознавство Китаю中国概况. Навчальний посібник для студентів-магістрів, які вивчають китайську мову як другу іноземну. – Харків: ХНПУ, 2020. – 50 с.
10. Кірносова Н. А. Лінгвокраїнознавство Китаю (навчальний посібник). – К.: «Задруга», 2009. – 160с.
11. Пасько А. В. Географія Китаю. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2002. – 132 с.

Допоміжна:

1. 刘珣. 新实用汉语课本. 课本(2). / 刘珣.–北京: 北京科海电子出版社, 2006年.
2. 刘珣. 新实用汉语课本. 练习册(2). /刘珣.–北京:北京科海电子出版社, 2006年.
3. 刘珣. 新实用汉语课本. 课本(3). /刘珣.–北京: 北京科海电子出版社, 2007年.

4. Ліу Сюнь. Новий практичний курс китайської мови: в 6 т. / Ліу Сюнь, Є.В. Сирко– Пекін: Пекінський лінгвістичний університет, 2007. Т. н. 4 – 302 с.
5. Ліу Сюнь. Новий практичний курс китайської мови Збірник вправ: в 6 т. / Ліу Сюнь, Є.В. Сирко – Пекін: Пекінський лінгвістичний університет, 2007. Т. н. 4 – 153 с.
6. Ян Цзи Чжоу. Курс китайської мови: в 3 т. / Ян Цзи Чжоу – Пекін: Пекінський лінгвістичний університет, 2009. Т. н. 2, частина 2. – – 169 с.
7. Li Dejin A practical Chinese grammar for foreigners / Li Dejin, Cheng Meizhen. – Beijing: Beijing Foreign Languages Printing House, 2009. – 742 p.
8. 汉语新起点（第 5-7 册）：“汉语新起点”编写委员会 编著。 - 北京：教育科学出版社。
9. 汉语课本（第 2-4 册）：北京语言学院编。 - 北京：商务印书馆出版。 - 1977 年。
10. 中级汉语口语/刘德联， 刘晓雨编著.- 2 版.- 北京：北京大学出版社， 2004 年， 200 页
11. 中级听力·课本/周小兵。 - 北京：华语教学出版社， 2005 年， 173 页
12. 时代 – 中级汉语报刊阅读教程（下册）北京：北京语言大学出版社， 2008 年， 246 页
13. 读报知中国（上）： 报刊阅读基础/吴雅民编著。 - 北京：北京语言大学出版社， 2009 年， 228 页

Інформаційні ресурси

1. https://www.archchinese.com/chinese_english_dictionary.html
2. <https://www.duolingo.com/course/zh/en/Вивчайте-Китайська>
3. <https://www.studyChinese.ru>
4. <https://mandarinai.com>
5. <https://www.fluentu.com/blog/chinese/2014/12/22/how-to-study-mandarin-chinese/>
6. <http://www.bookshuku.com/bookinfo/26487.html>

7.2. Допоміжні інформаційні ресурси

1. <https://www.lingohut.com/uk/v753988/уроки-китайської-перша-зустріч>
2. <https://www.digmandarin.com/hsk-1-grammar>
3. https://www.gov.cn/test/2005-08/11/content_27116.htm
4. <https://china.tangce.net>

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	Кафедральна дошка для проектору	Ноутбук, проектор
Практичне заняття	Кафедральна дошка для проектору	Ноутбук, проектор